

Digital utveckling 2019 - 2021

Staden har höga ambitioner vad gäller digitalisering. All digitalisering ska utgå ifrån verksamhetens behov, i syfte att öka effektiviteten, främja hållbar stadsutveckling eller förbättra servicen för stadens invånare, yrkesutövare och besökare. Det är viktigt att ett digitaliseringsarbete genomsyrar hela verksamheten, och att alla medarbetare är delaktiga i att identifiera möjligheter till nyttskapande digitalisering. En lyckad digitalisering är en integrerad del av kärnverksamheten, och kräver väl genomtänkta arbetsflöden och processer, med ett tydligt ägarskap i verksamheten.

En ”Strategi för Stockholm som en smart och uppkopplad stad” har tagits fram i samarbete med stadens medarbetare, invånare, näringsliv och akademi och antogs av kommunfullmäktige den 3 april 2017. Strategin, liksom stadens program för Digital förnyelse, är styrande och vägledande för kontorets verksamhetsutveckling med hjälp av IT.

Den ökade digitaliseringstakten kräver även ökade resurser för IT-satsningar, både i form av ekonomiska medel och i kompetensförstärkning. Kontoret har under senare år haft en stor utmaning i att rymma kostnader i driftbudgeten för nödvändiga uppdateringar, underhåll och förvaltning av befintliga system, samtidigt som nya system och funktioner behöver införas för att svara upp mot krav och förväntningar som finns från olika håll på digitalisering i verksamheten.

Digitalisering och verksamhetsutveckling

Interna processer och verksamhetssystem ska vidareutvecklas för att nå önskad digitaliseringsgrad. Exempel på områden som kommer stärkas är digital dokumenthantering, med koppling inte minst till projektmetodik och system för projektplats, hantering av teknisk dokumentation och digitala ritningar, samt fortsatt digitalisering av arkivtjänster. Kontoret har en stor utmaning under de närmaste åren med att övergå till elektronisk dokument- och ärendehantering i alla kontakter internt i staden och externt med privatpersoner och företag. Synergier inom staden ska eftersträvas i så stor utsträckning

som möjligt, i synnerhet mellan de tekniska förvaltningarna. Under perioden ska t.ex. införandet av eDok, stadens gemensamma system för allmänna handlingar och nämndhantering, förberedas och genomföras.

Ett område inom digital hantering där speciellt fokus behöver läggas är digital hantering och arkivering av teknisk dokumentation. I stadens bygg- och anläggningsprocess upprättas omfattande mängder teknisk dokumentation som är nödvändig för att kunna ombesörja drift och underhåll av anläggningar samt vid om- och nybyggnation i staden. I projekten används IT-system, medium och format som trafikkontoret för närvarande varken kan ta emot i förvaltningsskedet eller arkivera digitalt. Detta gäller bl.a. CAD-filer, BIM/3D-modeller och geotekniska format som i dagsläget inte är möjliga att långtidslagra eller att överlämna till e-arkiv Stockholm. Att kontoret inte kan ta tillvara ritningar och annan teknisk dokumentation digitalt leder till omfattande och mycket kostsamma informationsförluster i byggprocessen.

För att kunna uppnå en säker och hållbar digitalisering där dokumentationen kan användas under anläggningars hela livslängd krävs ett omfattande utvecklingsarbete på kontoret. Det behöver tas ett samlat grepp över hur dokumentationen ska hanteras i arkiverings- respektive förvaltningsskedena samt hur överlämnandet från Trafikverket, exploateringskontoret och andra aktörer ska gå till. Vidare är det nödvändigt att införa nya och enhetliga arbetssätt och rutiner samt IT-stöd på kontoret, och det behöver också tillföras ny kompetens för att kunna hantera den nya tekniken.

Initialt har en förstudie avseende kontorets dokumenthantering genomförts. Implementering av nya arbetssätt samt ett dokumenthanteringssystem för administrativa dokument påbörjas under 2018. Den tekniska dokumentationen kommer att kräva en särskild översyn, vilket påbörjas under 2018 med mottagande av dokumentation från Slussen som ett pilotprojekt. Införande av en tydlig informationsstruktur och informationsägarskap för kontorets anläggningar, t.ex. genom branschstandarden CoClass, kommer att vara en viktig del av arbetet med teknisk dokumentation.

Smart stad

Strategin för Stockholm som smart och uppkopplad stad har antagits av kommunfullmäktige. Med smart och uppkopplad stad menas en stad som utnyttjar digitalisering och ny teknik för att göra livet enklare och bättre för invånare, företagare och besökare. I

stadens Vision 2040 om ett Stockholm för alla är det fastställt att Stockholm ska bli världens smartaste stad. Trafikkontoret är som väghållare och ansvarig för trafikplanering, trafikledning, tillståndshantering och gatumiljö en central deltagare i satsningar för en smart stad och en strategisk samarbetspartner för stadsledningskontoret och övriga aktörer.

Trafikkontoret har aktivt medverkat i arbetet med framtagande av stadens övergripande strategi och med framtagande av tekniska förutsättningar för smart stad. En arbetsgrupp och styrgrupp har upprättats för att påbörja arbetet kring strategins påverkan på kontoret och utmaningar som kontoret står inför.

Kontorets deltagande i aktiviteter och projekt som faller inom ramen för smart och uppkopplad stad kommer att fortsätta under perioden, tex. GrowSmarter, Civitas Eccentric, autonoma fordon, Urban ICT arena, och stadsledningskontorets tekniska förutsättningsprojekt. Trafikkontoret kommer att utvärdera de möjligheter för en hållbar och smart stadsutveckling som ny teknik tillhandahåller, inom områden som t.ex. ”big data”, sensorteknik, bildanalys och ”sakernas internet” (”IoT”).

I stadens strategi finns ett antal möjliga verksamhetsutvecklingsprojekt varav tre har valts ut. Två av projekten har påbörjats och berör direkt kontoret: smarta trafiksignaler och smart belysning. Dessa projekt kommer att genomföras under planeringsperioden.

Kontoret har ambitionen att bli en smart förvaltning inom en smart stad, som underlättar i vardagen för medborgarna med modern digital teknik, heltäckande IT-infrastruktur och hög innovationsgrad. För att främja innovation och nytänkande kommer samarbete mellan näringsliv, akademi och offentlig verksamhet att fortgå.

E-tjänster

Kontoret kommer att fortsätta sitt arbete med att göra vardagen för privatpersoner och företag enklare. I detta ligger också att stödja medborgardialog och digital delaktighet. Fortsatt hög utvecklingstakt kommer att hållas för bl.a. parkeringstjänster, tillståndshantering och ”Tyck till”, där felanmälan kan göras och synpunkter lämnas på trafik- och gatumiljö. Fr.o.m. 2018 lämnas även återkoppling på felanmälan via Tyck till-tjänsten. En fortsatt utveckling av Tyck till och tillhörande processer är centralt för kontorets arbete med att bibehålla en god medborgardialog och högt förtroende hos allmänheten.

Öppen data

Kontoret har under de senaste åren arbetat med att utveckla e-tjänster för att öka insyn och tillgänglighet i verksamheten. Trafik- och vägdata publiceras också i enlighet med det av Sverige antagna PSI-direktivet (lag 2010:566) som avser att underlätta enskildas användning av handlingar från myndigheter. Ambitionen är att detta arbete ska fortgå under planeringsperioden och att ytterligare verksamhetsdata ska publiceras som öppen data. Ett arbete pågår med publicering i stadens Geodataportal och kvalitetssäkring av befintlig publicerad data. På sikt kommer det bli aktuellt att även publicera öppen data i realtid, vilket kan innebära nya möjligheter för styrning av olika sorters trafikflöden i staden. Ett aktivt informationsägarskap där informationen/data hålls aktuell, korrekt och tillförlitlig blir allt viktigare då vidareanvändning sker utanför det ursprungliga användningsområdet.

Gemensam IT-service

Stadens överföring till ny leverantör av stadsgemensam IT-service har försenats på grund av överprövningar. För trafikkontorets del betyder det att förberedelse inför flytt av system och utbyte av datorer och skrivare behöver starta under 2018. Enligt preliminär tidplan är kontorets överföring planerad till slutet av 2018 och början av 2019. Nödvändiga resurser behöver avsättas för detta överförings- och införandeprojekt.

Dataskyddsförordningen

I maj 2018 börjar en ny dataskyddsförordning att gälla som ersätter nuvarande personuppgiftslag (PUL). Denna har ett utökat krav på öppenhet, ett ökat fokus på integritetsskydd och innebär en förstärkning av den registrerades rättigheter. Sedan 2017 pågår ett arbete med genomgång och analys av kontorets personuppgiftsbehandlingar och system för att kartlägga åtgärder som behöver genomföras för att uppfylla förordningen. Under planeringsperioden kommer det att vara ett fortsatt fokus på kontorets hantering av personuppgiftsbehandlingar.

IT-system

Ett ständigt arbete pågår med att vidareutveckla, anpassa och ersätta kontorets IT-system så att de bättre stödjer verksamhetens behov. Ny funktionalitet och vidareutveckling kommer att behövas för flera system så att de anpassas med mobila gränssnitt och för hantering av olika ärenden ute i fält. En aktiv förvaltning av systemen är av största vikt och även att resurser i form av personal och förvaltningsbudget finns avsatta för detta.

Kontoret har där så varit möjligt sökt finansiering från programmet för Digital förnyelse. Som exempel kan nämnas de pågående projekten ”Ett digitalt gångnät för alla”, ”Återkoppling av felanmälan”, ”Gatuvyer” samt ”Effektivare uppföljning av parkskötselentreprenader”. Kontoret kommer även fortsättningsvis söka central finansiering, men från ”Stockholm smart stad” som ersätter programmet för Digital förnyelse. Projekten och tjänsterna ska här ligga i linje med stadens strategi för en smart och uppkopplad stad och uppfylla ställda kriterier. Även om central finansiering erhålls för utveckling och införande behöver medel avsättas på kontoret för förvaltning och vidareutveckling av införda funktioner och system. Utöver stadsintern finansiering kommer även möjligheterna till extern finansiering att bevakas.

Nedan följer ett axplock från pågående och planerad utveckling.

Kartan är en viktig komponent i merparten av kontorets IT-system. Förbättring och vidareutveckling av den gemensamma karttjänstemotorn behövs fortlöpande för att möta verksamhetens behov och önskemål.

Lokal vägdata (LV), kontorets nav vad gäller geografisk information i gaturummet, kommer under perioden att fortsätta att anpassas för att följa teknikutvecklingen och genom förenklade gränssnitt möjliggöra enkel integration mot fler verksamhetssystem och på så sätt öka nyttan och nyttjandet.

Gatuvyer, kontorets system för 360°-bilder och laserortofoto, behöver vidareutvecklas och också förses med uppdaterad data genom löpande nyfotografering. En anpassning till Dataskyddsförordningens krav kommer att krävas i bildhanteringen.

Under perioden väntar ett omfattande arbete med att upphandla och införa ett nytt gatudatasystem. Det nya gatudatasystemet kommer att bidra till en bättre informationshantering, förbättrat verksamhetsstöd till gatudrift och gatuunderhåll och möjlighet att dela och sprida information digitalt. Resurser kommer, i samband med detta, även att krävas för digitalisering och kvalitetssäkring av informationen.

Utveckling pågår av ett inventeringssystem för mobila enheter. Med stöd av kartdata och företeelser från exempelvis LV kommer datafångst ute i fält att underlättas. De inventerade uppgifterna överförs sedan direkt till aktuellt verksamhetssystem.

Driftportalen, ett ärendehanteringssystem med moduler för olika verksamheter, kommer att fortsätta utvecklas och ny funktionalitet tillföras. Det rapportverktyg som utvecklas under 2018 för att användas av Driftportalen och Public 360° kommer på sikt att kunna kopplas till ytterligare verksamhetssystem.

Kartverktyget Gatuarbete Samordnad Projektplanering (GSP), som syftar till att koordinera åtgärderna på stadens gator för att minska antalet störningstillfällen och ge mesta möjliga nytta för insatta medel, har breddats och fördjupats, bl.a. genom att stadens planerade bostadsbyggnation nu finns inlagd i systemet. Utvecklingsarbetet behöver fortsätta och under kommande period ska kontorets eget deltagande säkerställas, samtidigt som även övriga förvaltningar, Trafikverket och privata aktörer på sikt bör kunna registrera sina planerade arbeten för att i än högre grad möjliggöra samordning och synergieffekter.

De andra systemstöd som stödjer samordning, framför allt huvudtidplanen för trafikstörande arbeten (TSA) och Gatuarbete Webb, behöver också fortsätta utvecklas för att optimera den samordnade planeringen. Det är av stor vikt att kunna ta till sig resultatet av innovationer inom IT-området och utvecklade system ger även möjligheter att delta i Smart City-projekt, dela information med andra system och publicera verifierad öppen data. Säkerställandet av förvaltningsmodeller och ett ökat förvaltnings- och myndighetsöverskridande samarbete gällande IT-stöd är också viktiga byggstenar i detta arbete. Även kontorets processer behöver utvecklas och bli mer robusta och mindre personberoende, med syftet att förbättra möjligheterna till samordning.

IT-infrastruktur

Ett kontinuerligt arbete fortgår för att säkerställa anpassning till stadens tekniska roadmap för IT-infrastruktur. Detta omfattar bl.a. uppgradering till nya versioner av SharePoint, Oracle- och SQL-databaser samt mobila appar och kontorsprogramvaror. Under perioden kommer kontoret också att anpassa och förhålla sig till ny driftsleverantör av gemensam IT-service.

Arbete med säkerhet i kontorets tekniska processnät fortsätter under perioden. Detta innefattar bl.a. att införa ny struktur och utrustning samt att genomföra kvalitetssäkring. I samband med renovering av Tekniska nämndhuset kommer ny infrastruktur för lokalt datanät och telefoni att införas. Även IT-tjänster med koppling till fastigheten och lokalerna kommer att ses över och uppgraderas.